

K NOZ § 493:

§ 493

Lidské tělo ani jeho části, třebaže byly od těla odděleny, nejsou věci.

Komentáře

11/06/2013 / ADMINISTRÁTOR

Důvodová zpráva k § 489 až 493

0 0 1

03/09/2014 / Admin Tým

Křížové odkazy

0 0 1

21/03/2018 / Petr Bělovský

Lidské tělo v římském právu

0 0 0

31/03/2018 / Petr Bělovský

Corpus Iuris Civilis

0 0 0

LIDSKÉ TĚLO V ŘÍMSKÉM PRÁVU

21/03/2018 / Petr Bělovský

V tom, že člověk není považován za věc a nemůže být tedy objektem právních jednání, nýbrž pouze jejich subjektem, se římské právo i současná právní úprava shodují. Římské právo však šlo v tomto ohledu ještě dále a zcela z právních jednání vylučovalo také části lidského těla, i kdyby došlo k jejich oddělení jakýmkoli způsobem. Tento rigidní přístup je patrný také z dále citovaného textu Domitia Ulpiana, který vylučuje v případě zranění použít přímo žalobu (*actio directa*) podle Aquiliova zákona (ten se totiž týkal pouze věcí). Domáhat se náhrady škody bylo možné pouze tak, že soudní úředník (praetor) povolil projednat tzv. žalobu obdobnou (*actio utilis*), tedy od Aquiliova zákona odvozenou.

Kromě svobodných lidí, římských občanů i cizinců, však ve starověkém Římě žili také otroci, kteří byli pokládáni za věci, a to se všemi důsledky s tím spojenými. Mohli být tedy běžně předmětem všech právních jednání a volně nakládání jejich vlastníky s nimi bylo omezováno pouze postupně. Jednalo se například o doporučení, aby v případě prodeje otroků byly „rodiny“ otroků prodávány společně, a pokud to nebude možné, pak aby alespoň byly prodány jednomu novému vlastníkovi matka s dětmi. Později se císařství byla omezována možnost vlastníků zbavit je svévolně života (viz např. konstituce císaře Konstanina z roku 319, Cod. Theod. 9, 12, 1). Jakmile však otrok zemřel, měly jeho pozůstatky stejnou právní povahu jako svobodného člověka a také jeho hrob měl charakter zasvěceného místa (viz komentář k § 490).

Zatím žádné diskuzní příspěvky